ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/396 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Μαρτίου 2020

σχετικά με την προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών με τίτλο «Ψηφοφόροι Χωρίς Σύνορα, πλήρη πολιτικά δικαιώματα για τους πολίτες της ΕΕ»

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2020) 1298]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών ([1]), και ιδίως το άρθρο 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι στόχοι της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών με τίτλο «Ψηφοφόροι Χωρίς Σύνορα, πλήρη πολιτικά δικαιώματα για τους πολίτες της ΕΕ» αφορούν τα εξής:«Ζητάμε μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση των υφιστάμενων δικαιωμάτων του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των πολιτών της ΕΕ στις ευρωπαϊκές και δημοτικές εκλογές στη χώρα κατοικίας τους, και νέα νομοθεσία για την επέκταση των δικαιωμάτων αυτών στις περιφερειακές εκλογές, τις εθνικές εκλογές και τα δημοψηφίσματα. Κύριοι στόχοι:

— Άρση των εμποδίων εγγραφής των πολιτών της ΕΕ ως ψηφοφόρων και υποψηφίων στις ευρωπαϊκές και τις τοπικές εκλογές, είτε στη χώρα διαμονής είτε στη χώρα καταγωγής τους.

— Επιβεβαίωση της καθολικής ψηφοφορίας ως θεμελιώδους δικαιώματος και αξίας. Οι πολίτες της ΕΕ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν αν θα ψηφίσουν στη χώρα διαμονής ή στη χώρα καταγωγής τους για όλες τις εκλογές και τα δημοψηφίσματα.

— Διερεύνηση των επιπτώσεων αυτού του γνήσιου εξευρωπαϊσμού των δικαιωμάτων ψήφου, των απαιτούμενων διασφαλίσεων και του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν και οι υπήκοοι τρίτων χωρών. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αφαιρούν μια κηλίδα από την ευρωπαϊκή δημοκρατία και δημιουργούν έναν χώρο για διακρατική πολιτική.»

(2) Το παράρτημα που επισυνάπτουν οι διοργανωτές στην προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών περιέχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τους ανωτέρω στόχους. Αναφέρει ότι ναι μεν αυξάνεται ο αριθμός των πολιτών της ΕΕ που ζουν και εργάζονται σε κράτη μέλη εκτός του κράτους ιθαγένειάς τους, αλλά ότι λόγω των φραγμών και των εμποδίων στην άσκηση των οικείων δικαιωμάτων ψήφου στη χώρα διαμονής τους συχνά αισθάνονται ότι δεν εκπροσωπούνται στην τοπική πολιτική. Σύμφωνα με το παράρτημα, «η χαμηλή προσέλευση των μετακινούμενων πολιτών της ΕΕ στις τοπικές και ευρωπαϊκές εκλογές δεν εκπλήσσει, δεδομένου ότι εξακολουθούν να έχουν δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές και ευρωπαϊκές εκλογές στη χώρα διαμονής τους, αλλά αποκλείονται από τις εκλογές και τις δημοκρατικές επιλογές που έχουν πραγματική σημασία». Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη πρωτοβουλία επιδιώκει να «καταστήσει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια πραγματική ιθαγένεια», «να κάνει ένα βήμα προς την καθολική ψηφοφορία», παρέχοντας στους πολίτες της ΕΕ πλήρη πολιτικά δικαιώματα, «να ενθαρρύνει την καλύτερη ένταξη» και «να συμβάλει στην οικοδόμηση μιας υπερεθνικής ευρωπαϊκής δημοκρατίας».

(3) Οι διοργανωτές υπέβαλαν συμπληρωματικές πληροφορίες με τη μορφή φυλλαδίου.

(4) Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) ενισχύει την ιθαγένεια της Ένωσης και βελτιώνει περαιτέρω τη δημοκρατική λειτουργία της Ένωσης προβλέποντας, μεταξύ άλλων, ότι κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης μέσω της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών.

(5) Για τον σκοπό αυτό, οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την πρωτοβουλία πολιτών θα πρέπει να είναι σαφείς, απλές, εύχρηστες και αναλογικές προς τον χαρακτήρα της πρωτοβουλίας πολιτών, ώστε να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών και να καθιστούν την Ένωση περισσότερο προσιτή.

([1]) ΕΕ L 130 της 17.5.2019, σ. 55.

(6) Όσον αφορά τον στόχο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στο πρώτο σημείο, και συγκεκριμένα την «άρση των εμποδίων στην καταχώριση των πολιτών της ΕΕ στις εκλογές και στις ευρωπαϊκές και τοπικές εκλογές, είτε στη χώρα διαμονής είτε στη χώρα καταγωγής τους», η Επιτροπή θα έχει την αρμοδιότητα να εγκρίνει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης της Ένωσης στον εν λόγω τομέα βάσει του άρθρου 22 της ΣΛΕΕ.

(7) Όσον αφορά τον στόχο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στο δεύτερο σημείο, συγκεκριμένα «να επαναβεβαιώσει την καθολική υπηρεσία ως θεμελιώδες δικαίωμα και αξία. Οι πολίτες της ΕΕ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν αν θα ψηφίσουν στη χώρα διαμονής ή καταγωγής τους για όλες τις εκλογές και τα δημοψηφίσματα», η Επιτροπή θα έχει την αρμοδιότητα να υποβάλει πρόταση νομικής πράξης της Ένωσης στον εν λόγω τομέα δυνάμει του άρθρου 25 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

(8) Όσον αφορά τον στόχο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στο τρίτο σημείο, συγκεκριμένα τη «διερεύνηση των επιπτώσεων αυτού του γνήσιου εξευρωπαϊσμού των δικαιωμάτων ψήφου, των απαιτούμενων διασφαλίσεων και του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν και οι υπήκοοι τρίτων χωρών», το άρθρο 79 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ επιτρέπει στην Ένωση «να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στο έδαφός τους, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών». Το άρθρο 79 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ θα επέτρεπε συνεπώς την έγκριση πρότασης της Επιτροπής για ένα ερευνητικό πρόγραμμα σχετικά με τα δημοκρατικά/εκλογικά δικαιώματα στην ΕΕ το οποίο θα περιλαμβάνει συνιστώσα που θα εξετάζει τον βαθμό στον οποίο θα μπορούσε να ενισχυθεί η άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν στο έδαφος της Ένωσης.

(9) Για τους λόγους αυτούς, κανένα από τα μέρη της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών δεν ευρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης της Ένωσης με σκοπό την εφαρμογή των Συνθηκών σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/788.

(10) Έχει συσταθεί η ομάδα διοργανωτών και έχουν οριστεί τα πρόσωπα επικοινωνίας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 1-3 του κανονισμού.

(11) Η προτεινόμενη πρωτοβουλία δεν είναι κατάφωρα καταχρηστική, επιπόλαια ή κακόβουλη και δεν αντίκειται εμφανώς στις αξίες της Ένωσης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ και στα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(12) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καταχωριστεί η προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών με τίτλο «Ψηφοφόροι Χωρίς Σύνορα, πλήρη πολιτικά δικαιώματα για τους πολίτες της ΕΕ»,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Καταχωρίζεται η προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών με τίτλο «Ψηφοφόροι Χωρίς Σύνορα, πλήρη πολιτικά δικαιώματα για τους πολίτες της ΕΕ».

Άρθρο 2

Η καταχώριση της πρωτοβουλίας πολιτών «Ψηφοφόροι Χωρίς Σύνορα, πλήρη πολιτικά δικαιώματα για τους πολίτες της ΕΕ» ισχύει από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στους διοργανωτές της πρωτοβουλίας πολιτών με τίτλο «Ψηφοφόροι Χωρίς Σύνορα, πλήρη πολιτικά δικαιώματα για τους πολίτες της ΕΕ», οι οποίοι εκπροσωπούνται από την κ. Anna COMACCHIO και την κ. Claire DAUTCOURT που ενεργούν ως πρόσωπα επικοινωνίας.

Βρυξέλλες, 4 Μαρτίου 2020.

Για την Επιτροπή
Věra JOUROVÁ
Αντιπρόεδρος